

KERK +leven

WEEKBLAD — NUMMER 8 — 22 FEBRUARI 2006

Klapstoel
Hans
Geybels

Dossier
Identiteit in
pluraliteit op school

Sophie Scholl
en de Dag van de
Religieuze Film

blz. 7

blz. 12-13

blz. 17

hasselt
gent
mechelen
brugge
antwerpen

RELIGIEUZEN. In de ontwikkeling van de Kerk in Europa speelden ze een belangrijke rol. Denken we maar aan de abdijen, aan franciscanen en dominicanen, aan de jezuïeten en aan de tientallen apostolische congregaties. Maar hoe belangrijk zijn de religieuzen in de Kerk in het Europa van vandaag?

Mark Rotsaert: „In de geschiedenis van het religieuze leven is alvast deze constante te ontdekken: uit een beschavingscrisis worden steevast nieuwe vormen van religieus en evangelisch leven geboren.”

De jezuïet is voorzitter van de conferentie van Europese jezuïetenoversten. Hij sprak voor de Unie van Europese Conferenties van Hogere Oversten, 42 nationale conferenties samen goed voor zowat 400.000 leden van kloosterorden en congregaties uit 26 landen.

„Vandaag zijn we blijkbaar opnieuw in een tijd van grote veranderingen aanbeland”, zegt Rotsaert. „De Kerk zoekt een tweede adem, maar de Geest waait waar Hij wil. Sinds vijftig jaar ontstonden zogeheten nieuwe bewegingen en zowat overal vermenigvuldigen de nieuwe gemeenschappen zich. Taizé, Sant'Egidio, Comunione e Liberazione... De verscheidenheid is groot.”

Terzelfder tijd sterven heel wat kloostercongregaties uit, letterlijk. In ijtempo verdwijnen ze in de meeste Europese landen. Mark Rotsaert: „In de geschiedenis is het niet de eerste keer dat iets dergelijks gebeurt. Sommige gemeenschappen slagen er trouwens in zich aan te passen aan de nieuwe tijd. Monastieke orden overleven het makkelijkst, de confrontatie met de moderne wereld is er immers zonneklaar. *Solo Dios basta*, alleen God volstaat. Apostolische congregaties die 'in de wereld' leven en werken hebben een sterke spiritualiteit nodig

Paters, broeders en zusters in de Europese Unie weten zich vandaag geconfronteerd met grote uitdagingen. Dat bleek opnieuw tijdens een conferentie van hun hogere oversten in het Portugese Fatima. Onze landgenoot Mark Rotsaert, voormalig provinciaal van de Vlaamse jezuïeten, leidde de debatten in.

Erik De Smet

Religieuzen uitgedaagd

om nieuwe vormen te kunnen ontdekken.”

De Vlaamse jezuïet stipte voor de verzamelde oversten in Fatima vergeten maar ook nieuwe waarden aan, die het religieuze leven in Europa nieuwe zin kunnen geven. Allereerst is er het werk van de verzoening, waarbij opvalt dat de verzoeningsgedachte aan de oorsprong ligt van het eenwordingsproces van Europa.

Pater Rotsaert: „Elke orde of congregatie zou moeten zoeken hoe zij getuigenis kan afleggen van het verlangen naar verzoening, de weg naar vrede. Afwezigheid van oorlog betekent nog niet dat er vrede heerst.”

De concrete weg naar verzoening is de solidariteit. Meer dan ooit (in de verruimde Europese Unie van de 25) dient gewerkt aan solidariteit tussen landen en volkeren. „Het Europa dat vandaag in de steigers staat is niet hetzelfde als het welk de stichters van de unie kenden. Het wordt een intercultureel Europa”, aldus de pater.

„De migratiegolven zullen niet opdrogen. Ze zullen integendeel aanzwellen. Europa wordt stilaan een smeltkroes van culturen en godsdiensten. Wat antwoorden wij hierop als religieuzen? Zijn we in staat om in andere culturen sporen van God te herkennen? Die dialoog begint in onze gemeenschappen, in de straten waarin we wonen. Dialoog moet een wezenlijk onderdeel zijn van ons studiewerk, onze opleidingen en van de vorming van jonge religieuzen.”

Zure regen

De nieuwe religieuze bewegingen in onze Kerk vormen volgens Mark Rotsaert geen bedreiging, maar ze dagen de Kerk wel uit. Hij waardeert hun heldere identiteit, hun volhardend gebed en hun sterke gemeenschapsleven. Ze slagen erin om die vorm te geven met drie cirkels: ongehuwden die een levenslang engagement aangaan, een gemengde groep van gehuwden en ongehuwden die met de eerste groep (tijdelijk) wil samenleven, en ten slotte zij die langskomen en op zondag meevieren. Dit gemeenschapsleven stelt vragen aan de (klassieke) structuren van de religieuze ordes en congregaties, aan hun toelatingsvoorwaarden en hun gemeenschappen.

Opvallend is tevens de kerkverbondenheid van de nieuwe bewegingen, waarin de jezuïet hetzelfde charisma herkent als dat van de grote ordestichters uit het verleden. „Houden we wel genoeg van de Kerk? Zoals zure regen alle leven doodt, zo doden zure opmerkingen elke roeping.”

© Belga